

Oravské múzeum
P. O. Hviezdoslava

Kramérhusovy
Císařské král. Wlastenské Nowiny.

Oravské múzeum
P. O. Hviezdoslava

Oravské múzeum
P. O. Hviezdoslava

Roku 1791.

Číslo. 25.

Ve Sobotu

dne 18 Června.

Třetí roční běh.

Oravské múzeum
P. O. Hviezdoslava

Oravské múzeum
P. O. Hviezdoslava

Oravské múzeum
P. O. Hviezdoslava

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Smíšené válečné zprávy.

Za celý téměř rok naše zprávy nejvíce se vztahovaly na pokog, kteréhož sme se z Rakauské a Turecké strany nadíti chtěli.

V předestlé zprávy potvrdzowaly nám toho, že při ěistowském gednání také v pokog mezy Rusy a Turky wygednán býti může. Alež gať nyní poslední listowé z ěistowa prawj, gednání o pokog w témž místě za negafý čas docela přetrženo bylo, a teprw teď znova dne 19 máge swůg počátek wzalo. Wssak zdali y toto nové gednání k žádaucymu koncy přigde, a následowně zdali nám radostný pokog oznámj, o tom rjnto čas sem opět mlčeti musíme, nebo přicházj mnohé zpráwy, kterěz nám wůtkau z Turecké strany pohrožujj.

Z dáwných zpráv našich známo gest, že přjměrj, kterěz sobě dworowé, Rakauský a Turecký, byli vložili, toliko do konce měsíce máge trwalo. Mezj tjm časem Minystrowé w ěistowě shroz máždění znova požádali, aby se též přjměrj na delší čas až ke koncy rjgna odložilo. Alež wssak na toto požádání potu chwili žádná odpověď nepřišla. Po krátkém času potom naši znamenali, že se Turcy na mnoha místech walně shroz maždugj, y také že se k hranicem tlačj, kterěz wssak pokážde, magjce od našich sobě pohroženo, nazpátek causli. Nynj gij z Charwát přicházj takowé zpráwy, dle kterýchž náležite poznáváme, že Turcy skutečně nic dobrého w aumyslu

míti nemůžou. W Bosyni takowé množ-
stwj ozbrojených Turků pohromadě gest,
že nasse wogsto, kterěz po hranicích le-
ží, y kterěz vzdálené gest, odedne i ho-
černona napořád do pole táhnouti musí,
y také obywatelé dále od hranic pozur-
stáwagjcy poručeno magj dobře zbra-
němi se opatřiti, a proti nepřátelům na
dobrém pozoru býti.

3 giných stran po Tureckých hra-
nicích dáwagj se nám gestě tyto zprá-
wy: 3 Bukarestu se píše na den 23ho
máge w tento smysl: Podlé zpráwy,
kterauz spehýři z Brailly přinesli, do-
wěděli sme se, že neywyšší Wezýr od
Sultána poručeno má po třech týho-
dnech v Sylistrye přes wybitý most s do-
statečným počtem wálečného lidu pře-
giti, celé Walachy od cizýho wogsta
vprázdňiti, a Syna vsskrceného Knížete
Mawrojeny za Wládaře a Pána nad
obojnými Walachy w Bukarestu co ney-
slawněgi ustanowiti.

Pan polnj Maršalek Hrabe Mi-
chal Wallis, kterýž w Bělehradě hlawní
zpráwu má, gakož y Řiditel w Char-
wátích Pan polnj Maršalek Laytnant
Baron Wališ welmi často posýlagj rychle
posly do Widně, a podle nich dáwagj
zpráwu, že se Bosynští Turcy we dwa
syných zástupích k nassim hranicem přiz-
blížugj, a též že se w welikém počtu na
druhé straně, totiž proti Bělehradu a
Orsowě shromažduj. Není sice po
tu chwili známo, gaky gegich při tom
anmysl gest, a takeli kdesy wypadnauti
chtj; než takowému nepříteli, gakyž
Turek gest, an se na nížádné dané slo-
wo wázati nedá, není co wěřiti, zwláště
peněwadž Turcy wědj, že z nassí strany

proti nim welmi málo lidu stoji, a že
pro nedostatek potřebné spjže také hned
wětší počet bogowného lidu pohromadě
býti nemůž.

3 Temesswáru na den 27 máge
w týž smysl dáwá se zpráwa, a mimo-
giné prawj se, že v Widina weliké
množstwj ozbrojených Turků stoji, ktez-
říž nic giného w aumyslu nemagj, než
aby kdesy nasse přepadli. Za tau přejí-
nau w tu chwili ssance na perwnosti Ors-
owě počali nássi zprawowati, a přitom
36 děl na ssance zawezli. Dne 26 té-
hož z Bělehradu přišlo poručení do Tes-
messwáru, podle kteréhož se hned děloz
střelcy na cestu přichystati, a po dwa-
krát 24 hodinách, magjše s sebou 6 kusů
na 12tilbernj kaulě, do Orsowy se wy-
dati musyli.

Giné gsau gestě pozdněgší zprá-
wy z Tureckých hranic, kterěz také ho-
dno gest připomenauti. Pan polnj
Maršalek Hrabe Wallis, gaky wysse
poněkud praweno, progel wssěcky Wa-
lašské hranice až k Černewu, dšlem aby
sám spatřil, kdez co Turcy před sebe bez-
rau, a dšlem aby potřebné přjprawy
proti nim, pokudby snad kde wypadnau-
ti chtěli, učiniti mohl. Perwnost Ors-
owa, kdez 6 kompanij pěchoty a 100 dě-
lostřelců leží, bude na celých 5 mész-
ců wší spjži zaopatřena, y při We-
teransté gestyni nowé patrye se zaklá-
dagj a staré opravugj.

Turcy blíž Sylistrye přes Dunag
předce přegiti chtěgi, ačkoli z té strany
břeh nassim lidem osazen gest. Swos-
bodný Pán z Herbertu Minystr w Či-
stowě prohlásyl se strany toho, pokudby
Turcy Dunag přessli, že w tu chwili

z Čistowa odejde. Poněwadž wšak aumysl magj. Za několiť dnj zwjmej aumysl Turků dosawad znám není, proz eo Turcy tomu řeknau, řdyž gin na tož tři cysářstj regimenty, totiž Spleny, nassj straně pasenj dobyčka zabráněno bude.

stryi stáhli se dohromady, a from těch gestře tam přitáhnuu tři paraliony, ano řdyby potřeby bylo, také Ruský pluk Generala Gudowiče nassim na pomoc přitáhne. Aby pak ta strana okolo Bukarestu odewšseho wogška vprázdněna nezůstala, za tau přjcinau čtyřj regimenty, genž w Sedmihradsku ležj, dostali poručení w tu chwili do Walach táhnouti; z oně strany také přicházj ta zpráwa, že Turcy skutečně také w Widjna do Walach wrazyti aumysl magj.

Na den 21 máge z Bukarestu přišly tyto zpráwy: Do Čistowa přišli již wšickni rychlj poslowé, kterjž se od proz středkugjcých dworů dáwno očekáwali. Nynj reprw zwjme, zdali přjměří, o kterěz deputyrowanj Minystrowé žádalj, prodlauženo bude, tak aby gednání o pokog a lepšim aučinkem před sebe wzyti mohli. Mezy tjm neustále slyšjme, že se Turcy na wšech stranách pohybugj, a za tau přjcinau y nasse wogško w krátkém času wšsecko na hranicích býti musí. Pěchota již skutečně na cestě gest, a gyzdný lid také se sewšim do pole chystá. V Sylistrye každodenně přecházegj Turcy s pěti y s šesti sty konj na nassj stranu, pasau ge při Dunagi, a také sobě polnj stany wybigej. Poněwadž se toto předsewzetj Turků s wjminkami, kterěz přjcinau přjměří vloženy gsau, nikterak nestownáwá, a poněwadž také toto přjměří w několiť

dních swiug konac wezme, protož není nám možné wyzwědětj, co Turcy za

W této podotknuté zprávě také se píše, že Knjze Potemkyn negen wogško po pewné zemi, ale y walečně looj na černém moři pod swau zprávou mjeti bude. General Hrabě Suwarow pozweđe zpráwu nad wogškem v Brailly, y nad tjm, které w Moldawě sbromážděno gest; za tau přjcinau také každěho dne z Pettrahradu se očekáwá. Do tu chwili Ruské wogško pokogně stálo; wšak ale, gaž zpráwa přicházj do Bukarestu, již nynj z swého zymnjho přeleženj walně do pole táhnau, a magj aumysl přímo k Sylistryi táhnouti, řdežby Turkům lozď, kteréž k přegjti připrawené magj, popálili.

3 Syrmie na den 29 máge píše se w tato slowa: Haus opowázliwých Turků nedáwno mezy Semendryj a Prozorowacem přepadl nasse pšety, z kterých sedm mužů poranili, a dwa do smrti zabili, a tito wšickni do Bělehradu byli přivezeni. Před krátkým časem mnozý Turcy přjcinau obchodu přišli do Semendrye, wšak širze podezření byli nazpátek na Turecký grunt zastáni; protož domněnj gest, že tito, zrotjce se s ginými, že msty na nasse připadli, a s nimi proti wšsemu práwu tak hanebně nakládali. Wčerejššjho dne táhl pozmochný lid mimo 6 kusů do Semendrye, a tak tež Sabač, a giná místa, řdež nássj stogj, wěššim počtem osazena budou.

Mezy obywatele po hranicích gazkož y mezy wšsechy ostatnj, kterj gsau pod

pod wogenským právem, budau se zbra-
ně, prach a čehož proti nepříteli zapo-
řebj gest, rozdáwati, tak aby před nez-
přátelstými wpády bezpečni byli; nebo,
gakož, wée známá gest, Turcy nedagi
se žádným pořádkem čiditi, a také re-
dáž, když jim přiměřj vloženo gest,
nenj jim co wěřiti. (Brn. R. n. 47.)

Ostatně z Walach se pisse, že ta
neymenšj naděge nenj, aby letošního
roku pokog mezy Turky a Rusy wyge-
duan byti měl. Rusowé skutečně smez-
řugi na Sylistryj, kdež Turcy delaním
mostů zanepřáždneni gsau, a oni ge té
práce zbawiti chtěj. — Cyžy Turcy,
genž stáli w zákopjch v Brailly, wšickni
tam odtrud wtekli. Prorož wogsto, kte-
rěz ležj w Braille, bylo přinuceno tyto
zákopy s swými domácími Turky gedn-
tisýcem w počtu osaditi. — Někteřj Re-
kowé we Wjdni obdrželi tu zpráwu, že
mezy Mačinem a Sylistryj we wsy tak
řečené Ohrowad opět zástup Turků od
Rusů na hlavu poražen byl. Potyka-
nj z obau stran bylo welni kruté, y také
Rusowé giž Turkům vstupowati počali;
než mimo nadánj přisla jim pomoc, a
strze to nabywše nowé myslj a syly,
wšecky Turky zahnali, a mnohé zbili.

Důležitosti Berlinského, Anglické-
ho a ostatnjch dworů, kterěz se gakýmž
takýmž způsobem na wálku s Ruským
dworem potahugi, gsau následugjcy:
Oberst Tempelhof měl poručeno na den
6 čerwna do Prus odgeri. Také tři
kompanye dělostřelců w Berlíně dostaly
poručenj sewšim na cestu se přichystati.
Gakž slyšime, potáhnau dne 16 toho, a
přimo gegich cesta gest do Sstetina, od-

kudž dále po wodě do Bratowce wezeni
budau. Na ten způsob nenj žádné naz-
děge k pokogi, gakož sme prwé danfali.
Mezy tím podle gistých zpráv z Pruska
wjme, že tam wálečné připrawy welni
zdlauba od ruky gdu. Gessře dosawad
vloženo nenj, kdeby wogsto stati mělo.
Někteřj nášj politykowé (tak prawj zpráz-
wy z Berlina) tomu chtěj, že mnohá
poručenj gsau odwolána, giná prodlau-
žena; že Král do Prus dofonce nepo-
geder, a tak že wše, gako prwé zůstane
na swém místě. Před několika dny také
se roznesla ta powěst, že Polacy neutral
zůstau, na ten způsob nasse wogsto
strz Polsko žádného průchodu miji ne-
bude. W té příspadnosti niluwj se we-
řecyně, že Pruské wogsto, kterěz z Slezska
strz Polsko táhnauti mělo, na cestě po-
sečkati poručeno má. Při koncy této
spráwy podobněnauti musíme, že w Pol-
stě nowé ustanowený pořádek Pruské
polityce mnohan překážka učinil. Pol-
stj Posel při dworu w Konstantynopoli
Turecké radě bezewšech okološtogičnosti
prohlásyl, že sobě ráž rada k nižádne
alliancy s swobodnau Polskou obcy na-
děge dělati nesmj. Gakž se zdá, Polstj
Posel Pan hrabě Potocky giž prwé o
wšem zprawen byl, což swobodná Pol-
ská obec před sebe wzyti chce. Ostatně
z Berlina se pisse, že newstále rychli poz-
slowé přichážegj, a ginj odchážegj, a
zwlastě dobíhánj takowých poslů z Lon-
dynu do Petrohradu gest jasněgšj, než
kdy prwé bylo.

Z Londýnu 26 máge. Gakěz přj-
prawy gsau w přistawjch Anglického krá-
lowstwj, tak nemůžeme gináč sauditi,
než že skutečně wálka vznikne. Zbír-
nj